జీవుడి యిష్టము

ఒక మారుమూల సముద్రంలో ఒక ద్వీపం ఉంది. ఆ ద్వీపం కూడా యెక్కడో మారుమూల ఉంది. ఓడలమీద సముద్రాలను నాగరకులు గాలించారు. అంత గాలించినా ఆ ద్వీపం ఒక పట్టాన కనిపించలేదు. నాగరకులు సర్వ ప్రపంచము, సముద్రపు నీళ్లలో తేలిన ప్రతి మంటిగడ్డ తాము సాధించామని అనుకొన్న తరువాత ఆ ద్వీపం ఉన్నదని తెలుసుకునేందుకు కొన్ని వేల యేండ్లు పట్టినవి. తెలుసుకోటమే ఆలస్యము. మతాలు, వర్తకులు, తుపాకులు అక్కడికి చేరినవి. ఆ ద్వీపం గూడా డిటో ప్రకారం అయింది.

అయితే ఆ ద్వీపంలో వాళ్లు ఇతర ప్రపంచంలో లొంగిపోయిన యితర ద్వీప నివాసుల కంటె కొన్ని వేల సంవత్సరాలు ఎక్కువ స్వాతంత్ర్యం అనుభవించారు. అందుచేత వాళ్లు బానిసతనం అంత తేలికగా అలవాటు చేసికోలేకపోయినారు. ఇతరచోట్లకు మల్లేనే అక్కడా తిరుగుబాట్లు, మరఫిరంగులు, కాల్పులు.

ఒక నాగరకజాతి సేనా నాయకుడు ఆ ద్వీపానికి సైనిక నియంత. అతడు బ్రహ్మచారి. అనగా అవివాహితుడన్న మాట. ఆ ద్వీపము శీతమండలాల్లో ఉండటం మూలంగా అక్కడి జనులు తెల్లని వాళ్లు. చర్మము తెల్లన. ఇతర ఖండములలోని అనాగరకుల వంటి వారు. అనగా కోట్లకొలది సంవత్సరాలు బ్రతికిన జాతి అన్నమాట. చెట్టులో - పుట్టలో, సూర్యునిలో - చంద్రునిలో, కాలువలో - కొండలో, మెరుపులో - మేఘములో నేదో దివ్యశక్తి యున్నదని దాని నారాధించిన వాళ్లు మెరుమునుచూస్తే జేజేలు పెడతారు. మిణుగురు పురుగులను చూచి తొలగిపోతారు. ప్రాణశక్తివంటిది వాళ్లకు మహా గౌరవము. ప్రాణాన్ని నేలక్రింద పడవేసి రాయరు. జీవుణ్ణి కాలిక్రిందబెట్టి త్రొక్కరు. బంగారము నాణెముగా వాడుకోరు. దాని యందు తేజశ్శక్తి ఉన్నదని ఆరాధిస్తారు. కుండ పెంకులలో వండుకొని తింటారు. లోహపాత్రలు నాగరికత అని యెరుగరు. శరీరావయవములు కావలసినంత మాత్రము కప్పుగొంటారు. నాగరకులై ఒళ్లంతా కప్పుకోరు. ఈ యనాగరకులు నాగరకులయ్యే రోజులువచ్చి ఆ ద్వీపం నాగరకుల కంటబడ్డది.

సైనిక నియంత ఒక స్త్రీని చూచాడు. ఆమె అందం అతని కళ్లు పట్టరాకుండా ఉండిపోయింది. ఆ సాయంత్రం ఆవిడ మొగుడికి కబురు పంపించాడు - నీ భార్యని నాకు తోలిపెట్ట

విశ్వనాథ సత్యనారాయణ

మని. ఆ జీవుడు యేమి చేస్తాడూ? ఇంతవరకే తమ ద్వీపంలో జరిగిన ఘోరాలు అతనికి తెలుసు. అయినా జీవుడు పెనగులాడడం స్వభావం. అది అన్యాయమనీ, తన ప్రాణము పోయినా తాను తన భార్యను వదలిపెట్టనని కబురంపించాడు. నియంతకు కోపం వచ్చింది. పది మంది సైనికులు, తుపాకులతో వాని యింటికి వెళ్లాడు. అతడు వీళ్లు వస్తారని తెలిసి పొయ్యిలో పెట్టుకొనే పుల్లలు తానొకటి, తన పెద్దకొడుకొకటి చేతులలో పుచ్చుకొని, తమ గుడిసె ముందర నిల్చున్నారు. వారి యాయుధాలను, వాళ్లను చూస్తే నియంతకు నవ్వు వచ్చింది. అతడు "ఎందుకు నవ్వుతావు?" అని యడిగాడు. నియంత ఇట్లా అన్నాడు "ఓరి మూర్ఖుడా మా తుపాకుల ముందు నీ కట్టెపుల్లలు నిలుస్తవా?" అని. అతడన్నాడుకదా – "నా కట్టెపుల్లలు నీ తుపాకులకు సమాధానము చెపుతవనిగాదు నేనీ కర్రలు పుచ్చుకొన్నది. నా మనస్సు నీ మనస్సుకు సమాధానం చెప్పవలెననికాని మరొక దానికి గాదు" అని.

నియంతకు కోపము వచ్చింది. ఒక్క కత్తి విసురుతో తండ్రి కొడుకుల తలలు తెగిపోయినవి. నియంత ఆ గుడిసెలో ప్రవేశించి అతని భార్యను తీసుకు రాబోయినాడు. ఆరేండ్ల మొదలు చనుబాలు త్రాగే శిశువువరకు నలుగురు పిల్లలు గుడిసెలో ఏడవ మొదలుపెట్టారు. ఆ స్త్రీ తన పిల్లలను వదలి రాలేకపోయింది. భర్త శవం, కొడుకు శవం మీదబడి యేడవడం మొదలుపెట్టింది. సైనికులు శవాలను తీసికొని పోయారు. సముద్రంలోపారవేశారు. ఆమె యిక పిల్లలను పట్టుకొని యేడవటం మొదలు పెట్టింది. సైనికులు నియంత ఆజ్ఞతో పెద్ద పిల్లలను ముగ్గురినీ తల్లి చేతులలోంచి లాక్కుని పది పద కొండుసార్లు విదలించివేయగా వాళ్లు దెబ్బలు తగిలి, ఉస్సురని ప్రాణాలు కదవట్టి చనిపోయినారు. ఆ స్త్రీ పాలుత్రావు పిల్లతో నియంత యింటికి వెళ్లింది.

* * *

ఈ కథ జరిగి అయిదేళ్లయింది. పాలుత్రాగే పిల్లకు అయిదేండ్లు వచ్చినవి. ఆ స్త్రీ ఆ పిల్లతో కాలం పుచ్చుతోంది. ఒక రోజున నియంత వచ్చాడు.

నియంత – ఆ పిల్లకూడ పోతేగానీ నీవు నాతో సరిగా ఉండవు.

స్త్రీ – నీకన్న కర్కోటకుడు నీవే! నీవు మనుష్యుడవు కావు. ఈ పసిపిల్ల ప్రాణములు కూడా తీస్తావా?

నియంత – నిన్ను తీసుకువచ్చినప్పుడు ఇది పసిపిల్ల. ఇప్పుడు పసిపిల్ల కాదే! దీని యీడు పిల్లలను అపుడు నీ దగ్గరనుండి లాగి వేయలేదా? అట్లాగే ఇప్పుడూనూ.

ఆ స్త్రీకి అతనితో అయిదేండ్లున్న తరువాత అతని యే మాటకు ఎంత అర్థమో తెలిసినది. తనబిడ్డ తనకు మిగులదని ఆమెకు తెలిసింది. ఆ పిల్లను తీసుకువెళ్లి అతనిచేతిలోపెట్టి "యిదిగో, పిల్లను చంపివేయి. ఈ పిల్ల ఉన్నన్నాళ్లు నేను దానిని వదిలిపెట్టలేను" అన్నది. అతడు ఆ పిల్లను ఆమెయెదుటనే కత్తితో రెండుగా నరికాడు. ఆమె యేడుస్తూ వెళ్లిపోయింది.

* * *

ఆమె కొన్ని రాత్రులు ఉరిపోసుకొందామనుకుంది. పోసికోలేదు. ఆమె కొన్ని రాత్రులు సముద్రంలోబడి చద్దామనుకుంది. చావలేదు.

ఆమె కొన్ని రాత్రులు కిరసనాయిలు మీద పోసికొని నిప్పు ముట్టించుకుందామనుకుంది.

ముట్టించుకోలేదు.

ఇల్లా యెన్నో అనుకుంది. ఏమీచేయలేదు. తరువాత కొన్నాళ్లకు ఒక రాత్రి నియంత తప్ప త్రాగి మదించిన కళ్లతో ఆమెవున్న గది లోనికి వచ్చాడు. "తనకు దుఃఖానికి భేదములేదు" అన్న ట్లుగా ఉన్న ఆమెను చూచాడు. ఇట్లా అన్నాడు.

"నీ మగడు, నీ పిల్లలుపోయి పదేళ్లయింది. నీ పసిపిల్లపోయి అయిదేళ్లయింది"

స్త్రీ - నా ద్వీపపు స్వాతంత్ర్యంపోయి పాతిక యేండ్లయింది.

నియంత - (వెటకారముగానవ్వి) ఇంకా యెన్నాళ్లీ దుఃఖం?

స్త్రీ - ఈ శరీరం వున్నన్నాళ్లు.

నియంత - నీకు ఏమి తక్కువగా ఉంది? పూర్వంకన్న మంచి దుస్తులు ధరిస్తున్నావు. పూర్వంకన్న మంచి ఇంట్లో నివసిస్తున్నావు. పూర్వంకన్న మంచి భోజనం చేస్తున్నావు. నేను నిన్ను ప్రేమిస్తున్నాను. నీ జాతికన్నా నా జాతి గొప్పది. నీ భర్తకన్న నేను గొప్పవాడను.

స్త్రీ - నీవు నా భర్తకన్న గొప్పవాడవు కావు.

నియంత - (కోపముతో) కానా! ఎట్లు కానో చెప్పుము.

స్త్రీ - మీకు తుపాకులున్నవి. కత్తులున్నవి, అతనికి యేమీ లేవు. అయినా తన భార్యను, పిల్లలను రక్షించుకునేందుకు కర్రపుచ్చుకొని నిల బడ్డాడు. రక్షించలేనని తనకు తెలుసు. అయినా తన ధర్మం తాను చేశాడు. తాను చచ్చిన తరు వాతగాని నిన్ను నా దగ్గరకు రానీయలేదు. నేను నిజముగా నీ భార్యనైఉంటే నీకన్న బలవంతుడు నాకోసం వస్తే, నీవు పారిపోయేవాడవు. నీవు వట్టి పిరికిపందవు.

నియంత - (కోపముతో) నేను పిరికిపంద నుకాదు.

స్త్రీ - నీవు పిరికిపందవని నా కానాడే తెలి యును. నీవు ధైర్యస్థుడవైనచో నింకొక కర్ర పుచ్చుకొని అతని నెదిరించెడివాడవు. అంత మంది సైనికులనేల తెత్తువు?

నియంత - (నవ్వి) అయినచో ఆ చచ్చు వెధవను నేను కర్రపుచ్చుకొని యెదిరించలేక పోతిననియా నీ యుద్దేశ్యం?

స్త్రీ - అతను చచ్చిపోయినాడు. నీమాటకు రుజువు ఏమున్నది? ఇప్పుడు నీ ధైర్యాన్ని నీవు నాకు రుజువు పరచలేవు. నిజంగా నీవు ధైర్యస్థుడవే అయితే అప్పుడలా చేసి యుండవు.

నియంత - నాకు ధైర్యము లేకపోవుట కాదు. నా కప్పుడీ తెలివి లేకపోయింది.

స్త్రీ - మా జాతిలో తెలివికి, ధైర్యానికి యె క్కువ భేదంలేదు. న్యాయానికి, తెలివికి యెక్కువ భేదంలేదు. మాకు న్యాయమే తెలివి, తెలివే ధైర్యం.

నియంత - మరి యిటువంటివారితో, నాతో నీవు సంసారమెందుకు చేస్తున్నావు?

స్త్రీ - నేను నీతో సంసారము చేయుటలేదు.

నియంత - ఈ మాటలు వింటే యెవరైనా నిన్ను మూఢురాలవను కొంటారు.

స్త్రీ - నేను వాళ్లని మూఢులనుకుంటాను.

నియంత - అయితే నీకు నాతో ఉండటం యిష్టంలేదన్నమాట.

స్త్రీ - లేదని నీతో చెప్పుట యిది యెన్నిలక్ష లోసారి.

నియంత - నీవు నన్ను ప్రేమించటంలేదని

నాకుతెలుసు, నీ ప్రేమను నేను సాధుమార్గాన సంపాదించవలసింది. అప్పుడు ప్రేమించే దానవు.

స్త్రీ - నీ జాతి అంతా నశించిన తరువాత నిన్ను ప్రేమిస్తాను.

నియంత - నిన్ను చంపేస్తాను.

స్త్రీ - పదియేళ్లనుంచి అలా చేస్తావేమోనని యెదురు చూస్తున్నాను.

నియంత - నీకు చావంటే అంత యిష్టమా?

స్త్రీ - అంతా యింతా యిష్టమా?

నియంత - అయితే చావడానికి మార్గాలు లేవా?

స్త్రీ - ఉన్నవి.

నియంత - అయితే ఎందుకు చావవు? సముద్రంలోపడి చావవచ్చు. ఉరిపోసుకొని చావవచ్చు.

స్త్రీ - నా కట్లా చావడం యిష్టంలేదు.

నియంత - ఎట్లా చావడం యిష్టం?

స్త్రీ - నీకు కోపముతెప్పించి నువ్వు నన్ను చంపితే చావాలని.

మహాకవి శ్రీశ్రీ సభామందిరం, విజయవాడలో 13-3-2010 న సాహితీ స్రవంతి వారి ఆధ్వర్యంలో 'తెలుగు వెలిగేనా' అనే అంశంపై జరిగిన ఉగాది కవి సమ్మేళనంలో స్వీయ కవితా పఠనం చేస్తున్న కవి కె. ఆంజనేయకుమార్. చిత్రంలో వేదికపై (ఎడమ నుంచి కుడికి) ఆంధ్ర లయోల కళాశాల తెలుగు శాఖాధిపతి డా॥ గుమ్మా సాంబశివరావు, కృష్ణాజిల్లా రచయితల సంఘం ప్రధాన కార్యదర్శి డా॥ జి.వి. పూర్ణచంద్, ప్రజాశక్తి ఎడిటర్ ఎస్. వెంకట్రావ్, సాహితీస్రవంతి నిర్వాహకులు రావెళ్ళ శ్రీనివాసరావు.

నియంత - అంటే, నీకు నామీద ప్రేమ ఉన్నదన్నమాట.

స్త్రీ - అవును, ఉంది. ఆ ప్రేమ యెల్లాంటి దంటే - నాభర్త, నా పిల్లలు నీచేతిమీదుగా చచ్చారుగనుక అలా నీచేతిమీదుగానే చద్దామ న్నంత ప్రేమ.

నియంత - ఈ మాటలకేమిగాని నీకు చావడానికిష్టంలేదు.

స్త్రీ - చాలాపొరపాటు. చావటానికిష్టం ఉన్నది. ఆ యిష్టము కూడా ఒళ్లంతా తగలబెడుతూ ఉన్నంత యిష్టం. కాని చావు రెండు రకాలు, ఒకటి తనంతట తాను చచ్చేచావు. రెండవది యెదుటివాళ్లు చంపితే చచ్చేచావు. నాకు రెండవ చావే యిష్టము.

నియంత - అంటే నాతోకలిసి సుఖించడం యిష్టమన్నమాట.

స్త్రీ - నిన్ను నేను పదేండ్లనుంచి యెరుగుదును. నీవు పశువువు. నీ నాగరికత అంతా నీవుచేసే సురాపానంలో, నీవు ధరించే దుస్తుల్లో, నీచేతిలోనున్న తుపాకీ మందులో ఉంది. నీ మనసులో లేదు, నీ జాతిలో లేదు. నీ సృష్టిలో లేదు.

నిన్ను నేను ప్రేమించటంలేదు; నీవు మనుష్యుడవేకాదు. నేను బ్రతుకుతున్నానన్న విషయం నీకాశ్చర్యంగా ఉంది. నేను ఉరిపోసికునో, సముద్రంలో పడో చావటం నా జీవుడికి యిష్టం లేదు. నా జీవుడు ఈ శరీరాన్ని పట్టుకున్నాడు. వాడంతటవాడు వదిలిపోడు. ఆ నా చనిపోయిన భర్తకోసం, పిల్లలకోసం గుండె అటమటించి చావటం, మహాగ్ని జ్వాలలతో మ్రగ్గిపోవటం ఈ జీవుడికి యిష్టం. ఈ జీవుడికి యిదియొక అనుభవం. ఆ జీవుడు తనంతట తాను చచ్చిపోడు. చచ్చిపోవటానికి యిష్టపడదు, సౌఖ్యమనుభవిద్దామని కాదు. దుఃఖమనుభవిద్దామని. సౌఖ్యమో దుఃఖమో యీ శరీరంతో పుట్టి యీ శరీరానికి సంబంధించినవి అనుభవించటమే అతనికిష్టం. ఈ శరీరానికి, యీ జీవుడికి ఒక యెడతెగరానిలంకె. ఈ శరీరంతో ఈ జీవుడికి యిష్టమైన అనుభవము వాడు అనుభవమనుకొంటాడు. మరి యీ శరీరంతో నేను సంసారము చేస్తున్నాను గనుక అది వాడి యిష్టమే అనుకుంటావు కాబోలు. అల్లాకాదు. నా అంతట నేను చావటం నా కిష్టంలేదు. నీవు చంపితే చచ్చిపోవటం చాలా యిష్టం. మృత్యువు దానియంతట అదివస్తే చావటం యింకా యిష్టం. అట్లాగే ఈ జీవుడు ఈ శరీరంతో తన యిష్టంవచ్చిన సౌఖ్యాన్ని అనుభవించి సౌఖ్యం అనుభవించాననుకుంటాడు. ఇతరులవల్ల బలవంతంగాచేయబడ్డ అనుభవం అదివాడికి సౌఖ్యంకాదు. అది దుఃఖమే, ఆ దుఃఖమైనా అనుభవించటం అతని కిష్టం.

నియంత - అయితే నీవు నాకక్కరలేదు.

స్త్రీ - నేను నిన్నడుగలేదు.

నియంత - నిన్ను చంపుతాను.

స్త్రీ - ఊరికే అనటమెందుకు?

నియంత ఆమెను చంపెను. చనిపోవుచున్న యామె పెదవిమీద సంతోషపునవ్వు తాండవించెను. ఆమె కొనయూపిరితో నిట్లనెను. "నీవు నీజన్మలోచేసిన మంచిపని యిది యొక్కటియే. నేను చనిపోవుచుంటినిగదా! నీవు తరువాత యేమిచేసెదవు?"

నియంత - మరల నింకొక స్త్రీని సంపాదించెదను.

స్త్రీ - నీకు తగినమాట! నీ జాతికి జీవుని యిష్టము తెలియదు.